

Uniwersytet
Wrocławski

INSTYTUT PSYCHOLOGII
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH
I PEDAGOGICZNYCH

**PRZEGLĄD
BIBLIOTERAPEUTYCZNY**

TOM IV | NUMER 2 | ROK 2014

DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY
FACULTY OF HISTORICAL
AND PEDAGOGICAL SCIENCES

**BIBLIOTHERAPY
REVIEW**

VOLUME IV | NUMBER 2 | 2014

Wrocław 2014

ADRES
„Przegląd Biblioterapeutyczny”
Instytut Psychologii
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Uniwersytet Wrocławski
50-527 Wrocław, ul. Dawida 1
e-mail: w.czernianin@psychologia.uni.wroc.pl
lub: k.chatzipentidis@psychologia.uni.wroc.pl
tel.(0 71) 367-20-01 wew. 134
fax (71) 367-41-10

ADDRESS
Bibliotherapy Review
Department of Psychology
University of Wrocław
ul. Dawida 1
50-527 Wrocław
Poland

Online access: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/63846>

„Przegląd Biblioterapeutyczny jest indeksowany w specjalistycznych bazach danych:
[Google Scholar](#), [Europeana](#), [ViFaOst](#), [Federacja Bibliotek Cyfrowych](#)”

Instytut Psychologii
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Uniwersytet Wrocławski

*Department of Psychology
Faculty of Historical and Pedagogical Sciences
University of Wrocław*

Przegląd Biblioterapeutyczny

Tom IV, Numer 2, Rok 2014

Bibliotherapy Review

Volume IV, Number 2, 2014

Wrocław 2014

RADA NAUKOWA/ *EDITORIAL BOARD*

PRZEWODNICZĄCA/ *SENIOR ASSOCIATE EDITOR:*

Wita Szulc, em. profesor Uniwersytetu Wrocławskiego,
Prezes Stowarzyszenia Arteterapeutów Polskich „Kajros”, PWSZ im. Witelona w Legnicy

CZŁONKOWIE/ *ASSOCIATE EDITORS:*

Genowefa Surniak, Prezes Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego,
Alicja Kuczyńska, Uniwersytet Wrocławski,
Halina Czernianin, Uniwersytet Wrocławski,
Kristine Martinsone, Riga Stradins University (Latvia),
Srikanthaluxmy Arulanantham, University of Jaffna (Sri Lanka),
Ilse Wolfram, Deutsche Musiktherapeutische Gesellschaft (Deutschland),
Theodoros Kyrkoudis, Democritus University of Thrace (Greece),
Miroslav Prstacić, University of Zagreb (Croatia)
Adebayo Oyeronke, Covenant University (Nigeria)

REDAKCJA/ *EDITORS*

Wiktor Czernianin – redaktor naczelny/ *editor-in-chief*
Kiriakos Chatzipentidis – sekretarz redakcji/ *assistant to the editor*
„Przegląd Biblioterapeutyczny” (półrocznik) znajduje się na
liście czasopism punktowanych MNiSW (część B, poz. 1764, pkt. 1).

Deklaracja o wersji pierwotnej:

Wersją pierwotną czasopisma „Przegląd Biblioterapeutyczny”/ *Bibliotherapy Review*
jest wersja elektroniczna.

Wydane staraniem Instytutu Psychologii Wydziału Nauk Historycznych
i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego.

*Published by Department of Psychology Faculty of Historical
and Pedagogical Sciences University of Wrocław.*

Redaktor merytoryczny tomu: Wiktor Czernianin
Redaktor tematyczny: Wita Szulc
Redakcja polonistyczna: Halina Czernianin
Korekta: Kiriakos Chatzipentidis

© **Copyright by Department of Psychology,
University of Wrocław, Poland**

Cover design: Marcin Fajfruk
Typesetting: Agnieszka Kalota, Tomasz Kalota

ISSN 2391-971X

Publishing House eBooki.com.pl
ul. Obornicka 37/2
51-113 Wrocław
tel.: +48 602 606 508
e-mail: biuro@ebooki.com.pl
WWW: <http://www.ebooki.com.pl>

Spis treści

Od Redakcji7

ARTYKUŁY

Wiktor Czernianin, Halina Czernianin

O funkcji terapeutycznej i wychowawczej dzieła literackiego w badaniach biblioterapeutycznych – na przykładzie psychoanalitycznych interpretacji baśni Bruno Bettelheima oraz interpretacji Pisma Świętego z pozycji psychologii głębi Anzelma Grüna 11

Katarzyna Wojtaszak

Śmiech, komizm, śmiechoterapia33

Kiriakos Chatzipentidis

Zastosowanie biblioterapii w leczeniu zaburzeń seksualnych. Doniesienie z wybranych badań47

Wanda Matras-Mastalerz, Marcin Kania

„Słowa zakłęte w poezji”. O autoterapeutycznych właściwościach poezji na przykładzie twórczości Katarzyny Dominik.....55

RECENZJE

Wita Szule

Biblioterapia wśród technik arteterapii.
Recenzja książki: *Arteterapia: teoria, praktyka, projekty*, część 1. *Teoria*, pod red. naukową Bartosza Łozy i Aleksandry Chmielnickiej – Plaskoty, Wyd. „Difin” Warszawa 2014 s. 30669

PRACE UCZESTNIKÓW STUDIÓW PODYPŁOWYCH BIBLIOTERAPII W INSTYTUCIE PSYCHOLOGII UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

Halina Halatyn

Propozycje lektur poruszających określone problemy egzystencjalne (adnotowane zestawienie bibliograficzne w wyborze)73

DZIAŁ MIĘDZYNARODOWY

Srikanthaluxmy Arulanantham, Subramanian Navaneethakrishnan

Introducing Bibliotherapy in Public Libraries of Jaffna District- An Exploratory Study163

SPRAWOZDANIA

Monika Klepczarek

„Biblioteczne spotkania z psychoanalizą” w Czytelni Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Podsumowanie cyklu w 2014 roku.....175

Recenzenci183

Contents

From Editor.....	7
------------------	---

ARTICLES

Wiktor Czernianin, Halina Czernianin

The therapeutic and educational functions of a literary work in bibliotherapy research - the psychoanalytic interpretations of fairy tales by Bruno Bettelheim and interpretation of Scripture from the position of depth psychology by Anselm Grün	11
---	----

Katarzyna Wojtaszak

Laughter, humor, laughter therapy.....	33
--	----

Kiriakos Chatzipentidis

Implementation of a Bibliotherapy in the treatment of sexual dysfunction. Research review	47
---	----

Wanda Matras-Mastalerz, Marcin Kania

Under a spell of poetic words. Self-therapeutic properties of poetry in Katarzyna Dominik's poems	55
---	----

REVIEWS

Wita Szulc

Bibliotherapy between art therapeutic techniques. Book reviews: <i>Arts therapy: theory, practice, projects</i> . Part 1.: <i>Theory</i> , editors Bartosz Łoza, Aleksandra Chmielnicka – Plaskota. „Difin” Warszawa 2014 s. 306.....	69
---	----

WORK OF PARTICIPANTS OF POSTGRADUATE STUDIES OF BIBLIOTHERAPY FROM THE INSTITUTE OF PSYCHOLOGY AT THE UNIVERSITY OF WROCLAW

Halina Halatyn

Suggestions of readings which bring up specific existential issues (selected annotated bibliography list).....	73
--	----

INTERNATIONAL DEPARTMENT

Srikanthaluxmy Arulanantham, Subramanian Navaneethakrishnan

Introducing Bibliotherapy in Public Libraries of Jaffna District- An Exploratory Study	163
--	-----

REPORTS

Monika Klepczarek

„A psychoanalysis meetings in a library” in 2014 in Dolnośląska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu. Conclusions.....	175
---	-----

Consulting editors.....	183
-------------------------	-----

Od Redakcji

From Editor

Problematyka funkcji terapeutycznej dzieła literackiego jest dziś na ogół omijana w pracach teoretyków biblioterapii, a nawet przez praktyków, a przecież utwór literacki nie tylko się nią charakteryzuje, ale i dzięki niej uwydatnia swoje ogólne wartości biblioterapeutyczne. Właśnie m.in. poprzez te wartości literatura piękna oddziałuje, spełnia zatem rolę użytkową, czyli funkcję (łaciński wyraz *functio* oznacza czynność lub działanie). Znaczenie funkcji terapeutycznej literatury, jest nie do przecenienia w praktyce biblioterapeutycznej, stąd problematyka ta jest bardzo ważna nie tylko z teoretycznego, ale i praktycznego punktu widzenia. Tym bardziej, gdy się zważy, że o terapeutycznych wartościach i funkcjach literatury pisał już w XIX wieku Piotr Chmielowski. Warto przypomnieć, że główne wskazania wychowawcze i terapeutyczne Chmielowskiego znalazły wybitnych kontynuatorów w XX wieku, przede wszystkim w osobie prof. Jana Trzynadłowskiego. Dlatego też pojęciu tej funkcji oraz jej działaniu należało poświęcić w tym numerze więcej uwagi, co też uczyniono w artykule, pt.: *O funkcji terapeutycznej i wychowawczej dzieła literackiego w badaniach biblioterapeutycznych – na przykładzie psychoanalitycznych interpretacji baśni Bruno Bettelheima oraz interpretacji Pisma Świętego z pozycji psychologii głębi Anzelma Grüna.*

Również następny artykuł, pt.: *Śmiech, komizm, śmiechoterapia*, przedstawia m.in. emocjonalny charakter terapeutycznego oddziaływania całością treściowo-formalną sztuk komediowych z podkreśleniem śmiechu jako wartości biblioterapeutycznej. Wypada od razu dodać, że komedie napisane przez autorkę tekstu – Katarzynę Wojtaszak – były wystawiane na wrocławskich i poznańskich scenach teatralnych. Jak i to, że gelotologia w Polsce jest stosunkowo nową dziedziną (badania na temat śmiechu), a swoją nazwę zawdzięcza greckiemu bóstwu śmiechu – Gelosowi. Na Zachodzie zainteresowania badawcze sięgają XIX wieku i związane są z angielskim przyrodnikiem Karolem Darwinem, który badał zachowania związane ze śmiechem, a także z pracami nad komizmem filozofa francuskiego Henri Bergsona. Współczesne omówione badania dotyczą przede wszystkim terapii śmiechu opartej na założeniu, że spontaniczny śmiech pomaga odreagować stres, konflikty, frustracje.

Kolejny artykuł przedstawia opis badań nad zastosowaniem poznawczo-behawioralnej biblioterapii w leczeniu zaburzeń seksualnych. Problematyka raczej nieobecna w polskiej biblioterapii, dlatego też autor – Kiriakos Chatzipentidis – sięgnął m.in. do prac z baz danych EBSCO, Science Direct, ProQuest. Okazuje się, że biblioterapia jest z powodzeniem stosowana na Zachodzie, zwłaszcza w zaburzeniach pobudzenia seksualnego (HSDD) u kobiet.

Natomiast tematem poezjoterapeutycznego artykułu Wandy Matras i Marcina Kani jest autoterapeutyczna twórczość poetki Katarzyny Dominik – autorki cierpiącej na zespół mielodysplastyczny szpiku kostnego. Zbiór jej wierszy z lat 2007-2014 ukazał się w trzech tomikach.

W „Dziale Międzynarodowym”, za zgodą autorek, zamieszczamy przedruk z czasopisma *Journal of the University Librarians Association of Sri Lanka*, Vol.17, Issue 2, July 2013 – artykułu Arulanantham, S. and Navaneethakrishnan, S., pt.: *Introducing Bibliotherapy in Public Libraries of Jaffna district: an Exploratory Study*, poświęcony biblioterapii ofiar wojny domowej w Sri Lance.

Polecamy także recenzję prof. Wity Szulc znakomitej książki dotyczącej arteterapii oraz obszerną pracę bibliograficzną Haliny Halatyn, zachęcając, jak zwykle, do współpracy z naszym pismem.

Recenzenci

Consulting editors

Recenzenci/ *Consulting editors*:

Prof. dr hab. Zbigniew Andres

Dr Lucyna Biały

Prof. UW. dr hab. Danuta Borecka-Biernat

Prof. UMCS dr hab. Stanisława Byra

Dr Dorota Chmielewska-Łuczak

Dr Halina Czernianin

Dr Małgorzata Czerwińska

Dr Furmanowska Mirosława

Dr hab. Artur Jazdon

Dr Marta Kochan-Wójcik

Prof. APS dr hab. Agnieszka Konieczna

Prof. UW. dr hab. Andrzej Ładyżyński

Dr Wanda Matras-Mastalerz

Dr Joanna Piskorz

Dr Ryszard Poprawa

Dr Małgorzata Prokosz

Prof. UW. dr hab. Alicja Senejko

Prof. APS dr hab. Bernadeta Szczupał

Dr Anita Stefańska, UAM

Prof. PWSZ im. Witelona w Legnicy dr hab. Wita Szulc

Prof. UP w Krakowie, dr hab. Jolanta Zielińska

Dr hab. Edyta Zierkiewicz, UW.

Prof. WSNS Pedagogium w Warszawie, dr hab. Hanna Żuraw

Prof. UWM dr hab. Agnieszka Żyta

Wskazówki dla autorów

Przez artykuł w czasopiśmie rozumiemy opracowanie naukowe, arkusz wydawniczy (tj. ok. 40 000 znaków topograficznych łącznie ze spacją). **Format MS Word, czcionka Times New Roman, rozmiar 12, interlinia 1,5 wiersza.** Teksty prosimy przysyłać w formie elektronicznej na adres e-mail redakcji, ewentualnie na płycie CD-ROM wraz z jednym egzemplarzem wydruku w formacie A 4 na adres redakcji. Do każdego artykułu należy dołączyć streszczenie autorskie w języku polskim o objętości ok. 100 wyrazów (ok. 1000 znaków) oraz przekład tytułu artykułu i streszczenia na język angielski.

Na pierwszej stronie artykułu powinien być umieszczony jedynie tytuł oraz oświadczenie Autora, że tekst przedstawiany redakcji „Przeglądu Biblioterapeutycznego” nie był dotychczas opublikowany, ani zgłoszony do publikacji gdzie indziej, a także adres do korespondencji (e-mail) wraz z imieniem i nazwiskiem autora.

Tekst artykułu powinien być podzielony na podrozdziały zaopatrzone w śródtytuły. Tytuły czasopism, wystaw, konferencji, programów itp. powinny być zapisane w cudzo-słowniu, natomiast tytuły publikacji (książek, artykułów itp.) należy wyróżnić kursywą. Przypisy powinny być umieszczone na dole strony i ponumerowane liczbami arabskim. Przypisy te – w przypadku zastosowania przypisów bibliograficznych – można zastąpić odesłaniem do bibliografii załącznikowej: odesłanie w tekście umieszcza się wtedy w nawiasie okrągłym, a opisy bibliograficzne wykorzystanej literatury przedmiotu należy umieścić na końcu tekstu w bibliografii załącznikowej, najlepiej w układzie alfabetycznym autorów. (Według zaleceń podanych w książce M. Antczak i A. Nowackiej, *Przypisy. Powołania. Bibliografia załącznikowa. Jak tworzyć i stosować. Podręcznik*, Warszawa 2009, Wyd. SBP).

Artykuły są recenzowane zgodnie z zasadami obowiązującymi w czasopismach naukowych. O przyjęciu do publikacji autorzy informowani będą w ciągu 2. miesięcy od otrzymania go przez redakcję. Głównymi kryteriami akceptacji artykułu do druku są: zgodność tematu z profilem czasopisma, wartość poznawcza tekstu, jego struktura organizacyjna i komunikatywność języka naukowego.

ZOSTAŃ BIBLIOTERAPEUTĄ!

Instytut Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego zaprasza na
STUDIA PODYPLOMOWE BIBLIOTERAPII

Studia przeznaczone są dla:

- wychowawców i nauczycieli
- bibliotekarzy i polonistów
- psychologów i pedagogów
- pracowników służb socjalnych, pracowników służby zdrowia oraz osób duchownych

Na studiach zdobędziesz wiedzę i umiejętności z zakresu zastosowania biblioterapii w rozwiązywaniu psychologicznych i pedagogicznych problemów osób chorych, nieprzystosowanych społecznie, potrzebujących wsparcia psychicznego na różnych etapach życia.

Studia pomogą Ci wzbogacić warsztat pracy o nowe, szersze spojrzenie na książkę i pokażą możliwości działań terapeutycznych w oparciu o materiał czytelniczy.

Studia adresowane są przede wszystkim do osób zainteresowanych praktycznym zastosowaniem biblioterapii, niemniej jednak program uwzględnia też przygotowanie do pracy naukowej w dziedzinie biblioterapii, metodologię badań naukowych, zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych zajmujących się standardami edukacji w zakresie terapii przez sztukę.

Czas trwania studiów: 2 semestry, 248 h praktyki i teorii

www.psychologia.uni.wroc.pl